

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 51 ปี พ.ศ. 2567

Outbreak Verification Summary, Week 51, 2024

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ situationawarenessteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 51 ระหว่างวันที่ 23-29 ธันวาคม 2567 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. อหิวาตกโรค จำนวน 2 เหตุการณ์ ดังนี้

กรุงเทพมหานคร พบผู้ป่วยเพศหญิง สัญชาติบริติช อายุ 40 ปี ให้ประวัติว่าวันที่ 13 ธันวาคม 2567 เดินทางมาจากประเทศอังกฤษไปเที่ยวที่ประเทศเมียนมาระหว่างวันที่ 14-19 ธันวาคม 2567 วันที่ 19 ธันวาคม 2567 เดินทางมาประเทศไทย ที่อยู่ขณะป่วย ปักอาศัยในโรงแรมแห่งหนึ่ง แขวงมีนกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ให้ประวัติ 1 วันก่อนมาโรงพยาบาลรับประทานอาหารส้มปลาร้า จากนั้นวันที่ 20 ธันวาคม 2567 ช่วงเช้า มีอาการคลื่นไส้ ต่อมาเวลา 12.00 น. ได้ไปรับประทานอาหารบุฟเฟต์ จากนั้นเวลา 16.00 น. มีอาการถ่ายเหลวเป็นน้ำ ไม่มีมูกเลือด มากกว่า 10 ครั้ง และอาเจียนมากกว่า 10 ครั้ง จึงไปโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง ส่งตรวจเพาะเชื้อจากอุจจาระพบเชื้อ *Vibrio cholerae* O1 El Tor Ogawa ได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยในระหว่างวันที่ 20-24 ธันวาคม 2567 ได้รับยาปฏิชีวนะ ceftriaxone และ metronidazole จากนั้นอาการดีขึ้น แพทย์อนุญาตให้จำหน่ายออกจากโรงพยาบาลได้ และผู้ป่วยได้เดินทางไปท่องเที่ยวที่พม่าต่อ

จังหวัดตาก พบผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 75 ปี สัญชาติไทย มีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง ไม่ได้ประกอบอาชีพ อาศัยในพื้นที่ หมู่ 9 บ้านลานสาง ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก วันที่ 20 ธันวาคม 2567 เวลาประมาณ 19.00 น. ผู้ป่วยเริ่มมีอาการปวดมวนในท้อง คลื่นไส้ ถ่ายเหลว และถ่ายเป็นน้ำสีเหลือง ผู้ป่วยกินยาหยุดถ่าย 1 เม็ด หลังจากนั้น

อีก 3 ชั่วโมง กินซ้ำอีก 1 เม็ด วันที่ 22 ธันวาคม 2567 เวลา 14.40 น. อาการยังไม่ดีขึ้น ญาติพามาตรวจที่ห้องฉุกเฉินโรงพยาบาล แพทย์รับไว้รักษาที่หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้นอุจจาระร่วงจากการติดเชื้อ ได้รับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ และแพทย์อนุญาตให้กลับบ้านวันที่ 24 ธันวาคม 2567 ก่อนกลับบ้านได้รับการเก็บตัวอย่างอุจจาระส่งตรวจเพาะเชื้อทางห้องปฏิบัติการโรงพยาบาล วันที่ 25 ธันวาคม 2567 ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการครั้งที่ 1 รายงานผลพบเชื้อ *Vibrio cholerae* O1 serotype Ogawa วันที่ 26 ธันวาคม 2567 ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการรายงานผลครั้งที่ 2 ไม่พบเชื้ออหิวาตกโรค จึงดำเนินการส่งตรวจตัวอย่างเพิ่มเติม ด้วยวิธี PCR ณ ห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 27 ธันวาคม 2567 อยู่ระหว่างการตรวจ

ข้อมูลจากการสอบสวนโรคเบื้องต้นพบว่าผู้ป่วยพักอยู่กับบุตรชาย อายุ 42 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ผู้ป่วยจะประกอบอาชีพรับประทานเองที่บ้าน อาหารที่รับประทานเป็นประจำทุกมื้อ คือ น้ำพริกปลาย่างและผักต้ม โดยมีบุตรสาว อายุ 52 ปี ซึ่งพักอาศัยอยู่ที่อำเภอวังเจ้าเป็นคนซื้อน้ำพริกจากตลาดชุมชนในหมู่บ้านลานสางมาเก็บไว้รับประทาน ครั้งล่าสุดซื้อมาเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2567 หากเหลือจะแช่ตู้เย็นไว้มื่อถัดไป และบุตรชายไม่ได้รับประทานน้ำพริกด้วย ที่บ้านผู้ป่วยใช้ส้วมแบบชักโครก ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้านที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการเติมคลอรีน น้ำดื่มซื้อน้ำบรรจุในถังมาบริโภค ผู้ป่วยไม่เคยมีญาติจากนอกพื้นที่มาเยี่ยมนอกจากบุตรสาว และผู้ป่วยไม่ได้ไป

รับประทานอาหารนอกบ้านร่วมกับบุคคลอื่น ดำเนินการเก็บตัวอย่างผู้สัมผัสใกล้ชิด 2 ราย ได้แก่ บุตรชาย และบุตรสาว ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการไม่พบเชื้อ เก็บตัวอย่างอาหาร (น้ำพริก) และน้ำประปาจากบ้านของผู้ป่วยส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างการตรวจ

2. การบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน จังหวัดขอนแก่น

พบผู้ประสบเหตุ จำนวน 34 ราย เป็นผู้บาดเจ็บ 33 ราย เสียชีวิต 1 ราย เหตุเกิดบริเวณแยกทางเข้าบ้านดงลาน ถนนมลิวรรณ ตำบลนาหนองทุ่ม อำเภอนามน จังหวัดขอนแก่น รถโดยสารประจำทางสายกรุงเทพ-เมืองเลย เสียหลักตกลงถนนลงข้างทางและชนต้นไม้ เวลาประมาณ 06.54 น. ของวันที่ 27 ธันวาคม 2567 มีผู้เสียชีวิต 1 ราย ณ จุดเกิดเหตุ เป็นพนักงานขับรถ เพศชาย อายุ 52 ปี การช่วยเหลือที่เกิดเหตุ ได้นำส่งผู้บาดเจ็บไปโรงพยาบาลชุมแพ 22 ราย โรงพยาบาลภูกระดึง 12 ราย จากการสอบสวนเบื้องต้นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ว่าคนขับหลับในและลงข้างทางชนต้นไม้ เนื่องจากผู้โดยสารได้สังเกตเห็นคนขับเหมือนจะมีอาการง่วง แต่ไม่ได้หยุดรถหรือเปลี่ยนคนขับ นอกจากนี้ คนขับมีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง โรคหลอดเลือดสมอง โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ ผู้ขับขี่ขับรถคนเดียววันละ 2 รอบ เป็นระยะทาง 600 กิโลเมตร ขณะเกิดเหตุเป็นช่วงเช้ามืด ลักษณะถนนเป็นถนน 2 ช่องทางสวนกัน ปาข้างถนนลึก 95 เมตร ไม่มีราวกันทาง ถนนสายหลัก บางส่วนของรถเข้าไปอยู่ในป่า ด้านหน้าชนต้นไม้ ลักษณะทางกายภาพถนนก่อนถึงที่เกิดเหตุเป็นช่วงโค้ง และเป็นทางตรง บริเวณดังกล่าวรถมักจะแซงกัน และที่จุดเกิดเหตุไม่มีรอยเบรก ไม่มีไฟส่องทาง ลักษณะเป็นโค้งยาว

สิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

1. ประสานสำนักงานขนส่ง เพิ่มความเข้มข้นของการตรวจในช่วง 10 วันอันตราย โดยเพิ่มการตรวจเช็คจำนวนพนักงานขับรถให้สอดคล้องกับระยะทางที่ขับมา เช่น มากกว่า 400 กิโลเมตร ต้องมีพนักงานขับรถอย่างน้อย 2 คน รวมถึงใบขับขี่ ตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์

3. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเข้าร่วมการตรวจในช่วง 10 วันอันตรายร่วมกับสำนักงานขนส่ง โดยตรวจวัดความดันโลหิต เช็คสุขภาพของพนักงานขับรถ โรคประจำตัว หรือชั่วโมงการนอน ชั่วโมงและระยะเวลาการขับรถเพื่อประเมินความเหนื่อยล้า

4. สำนักงานขนส่งควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานแก่ผู้ประกอบการ ให้เพิ่มความเข้มข้นของการตรวจสุขภาพและความพร้อมของพนักงานขับรถ เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและให้เกิดความปลอดภัย

3. การประเมินความเสี่ยงของการบาดเจ็บจากการจราจรในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2568

จากการเฝ้าระวังเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ 52 พบเหตุการณ์การบาดเจ็บจากการจราจรที่เข้าเกณฑ์ที่มีความสำคัญสูง ได้แก่ รถโดยสารประจำทางสายกรุงเทพ-เมืองเลย เสียหลักตกลงข้างทางและชนต้นไม้ ผู้บาดเจ็บ จำนวน 33 ราย เสียชีวิต 1 ราย ณ จุดเกิดเหตุ เป็นพนักงานขับรถ เพศชาย อายุ 52 ปี จากการสอบสวนเหตุการณ์พบว่า ปัจจัยเสี่ยงคาดว่าคนขับหลับในและลงข้างทางชนต้นไม้ เนื่องจากผู้โดยสารได้สังเกตเห็นคนขับเหมือนจะมีอาการง่วง แต่ไม่ได้หยุดรถหรือเปลี่ยนคนขับ นอกจากนี้คนขับมีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง โรคหลอดเลือดสมอง โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ ซึ่งอาจจะเกิดภาวะหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน หมดสติ เป็นสาเหตุให้เกิดเหตุการณ์ได้

จากการข้อมูลการเฝ้าระวังผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2568 ระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2567–5 มกราคม 2568 โดยศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567) พบว่า มีผู้เสียชีวิตสะสม 262 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 78 ส่วนใหญ่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 79) ผู้เสียชีวิตอายุระหว่าง 36–60 ปี ร้อยละ 40 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 25–35 ปี มากกว่า 60 ปี และอายุระหว่าง 19–24 ปี คิดเป็นร้อยละ 21 19 และ 11 ตามลำดับ ช่วงเวลาที่เกิดเหตุมากที่สุดคือ 14.00–18.00 น. รองลงมา ได้แก่ 18.00–22.00 น. คิดเป็น

ร้อยละ 22 และ 21 ตามลำดับ กรุงเทพมหานครพบผู้เสียชีวิตมากที่สุด 44 ราย รองลงมา ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี 29 ราย สกลนคร 27 ราย สระบุรี บุรีรัมย์ ขอนแก่น จังหวัดละ 25 ราย โดยวันที่ 27–28 ธันวาคม 2567 พบผู้เสียชีวิตมากกว่าปีที่แล้ว รวม 28 ราย

ด้วยเหตุนี้ความเสี่ยงของการเกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรในช่วงเทศกาลปีใหม่ด้วยรถยนต์ของประเทศไทยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ความเสี่ยงของการเกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรจากรถจักรยานยนต์อยู่ในระดับสูง เนื่องจากมีแนวโน้มของการเสียชีวิตที่เพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาลดังกล่าวจากการที่ประชาชนเดินทางท่องเที่ยวตามต่างจังหวัด และอาจมีการเลี้ยงฉลองงานรื่นเริงในโอกาสปีใหม่ ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ขับขี่ที่มีประวัติดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จนเกิดความมั่นใจ หรือขับซิ่งด้วยความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นจึงลดความเสี่ยงของเหตุการณ์โดยการเน้นสร้างความตระหนักให้ประชาชนในการป้องกันตนเอง เช่น ไม่ขับการสวมหมวกกันน็อคทุกครั้ง การคาดเข็มขัดนิรภัย ขับรถตามความเร็วที่กฎหมายกำหนด หากต้องขับซิ่งด้วยระยะทางไกล ควรศึกษาเส้นทาง การเดินทางเพื่อระวังจุดเสี่ยงทางลาดชัน ทางโค้งที่อาจเกิดอุบัติเหตุ ตลอดจนวางแผนการจอดพัก นอกจากนี้สำหรับรถโดยสารสาธารณะอาจต้องมีการตรวจสอบความพร้อมของพนักงานขับรถ และยานพาหนะ ได้แก่ การพักผ่อนที่เพียงพอ โรคประจำตัวที่สามารถควบคุมได้ดี สภาพเครื่องยนต์ เครื่องห้ามล้อ รวมถึงเข็มขัดนิรภัยของทุกที่นั่ง สำหรับเจ้าหน้าที่อาจมีการเพิ่มจุดสกัด ด่านชุมชน ในช่วงเวลาที่อาจเกิดอุบัติเหตุได้บ่อย ทั้งบริเวณทางหลวงสายหลักในช่วงวันเดินทางไปและกลับ และทางหลวงชนบทภายในชุมชนในช่วงตลอดเทศกาล

สถานการณ์ต่างประเทศ

เจ้าของร้านขายเนื้อสุนัขและแมวในเวียดนามเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า

วันที่ 19 ธันวาคม 2567 ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 33 ปี เจ้าของร้านจำหน่ายเนื้อสุนัขและแมวในอำเภอลองเตียน จังหวัดบ่าเลียด-หุงเต่า ประเทศเวียดนาม เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า

ผู้ป่วยมีประวัติสัมผัสและชำแหละเนื้อสุนัขและแมวในร้านของตนเองอย่างต่อเนื่อง ก่อนหน้านั้นผู้ป่วยเริ่มมีอาการอ่อนเพลียและหายใจลำบากเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2567 จึงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลโซเรย์ ในนครโฮจิมินห์ แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งผลตรวจทางห้องปฏิบัติการจากโรงพยาบาลโรคเขตร้อน ยืนยันพบการติดเชื้อมีผลบวก อย่างไรก็ตาม ผู้ป่วยตัดสินใจออกจากโรงพยาบาลเพื่อกลับไปรักษาตัวที่บ้าน หลังจากกลับบ้าน อาการของผู้ป่วยมีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยแสดงอาการกระวนกระวาย มีน้ำลายฟูมปาก กล้ามเนื้อกระตุก และสับสน ถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลบารี และเสียชีวิตเวลาประมาณ 12.00 น.

ในช่วงเดือนเดียวกัน หน่วยงานท้องถิ่นในอำเภอลองเตียน รายงานว่า ชาวบ้าน 5 ราย ถูกสุนัขจรจัดที่มีพฤติกรรมน่าสงสัยว่าติดเชื้อพิษสุนัขบ้ากัด สุนัขดังกล่าวมีพฤติกรรมก้าวร้าว โจมตีคนและสัตว์อื่นโดยไม่แสดงอาการทั่วไปของโรค เช่น น้ำลายไหล หางตก ตาแดง หรือไวต่อแสง โดยผู้ที่ได้รับบาดเจ็บทั้งหมดได้รับวัคซีนป้องกันโรคและซีรัมป้องกันพิษสุนัขบ้าแล้ว และชาวบ้านในพื้นที่ได้กำจัดสุนัขจรจัดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ขึ้นอีก พร้อมทั้งส่งตัวอย่างเพื่อตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ก่อนหน้านี้ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2567 มีรายงานการเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเมืองบารี ผู้ป่วยรายนี้เป็นชาวบ้านอายุ 53 ปี ถูกแมวเลี้ยงข่วนจนเกิดบาดแผลเล็กน้อย แต่ไม่ได้เข้ารับการรักษานอกจากนี้หน่วยงานสาธารณสุขจังหวัดบ่าเลียด-หุงเต่า ได้ออกประกาศเตือนประชาชนให้เพิ่มความระมัดระวังโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมแนะนำให้เจ้าของสุนัขและแมวพาสัตว์เลี้ยงเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างสม่ำเสมอ

ที่มา: <https://tuoitrenews.vn/news/society/20241221/owner-of-dog-meat-restaurant-in-vietnam-dies-of-rabies/83505.html>